

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Lege pentru denunțarea Acordului interguvernamental privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții și a Statutului acesteia, semnate la Moscova la 10 iulie 1970, și a Protocolului de modificare a Acordului privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții și a Statutului acesteia, semnate la 10 iulie 1970 la Moscova, deschis spre semnare la 8 mai 2014 la Havana și semnat de România la 1 iulie 2015 la Moscova

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

1.1 Aspecte generale

La data de 3 martie 2022, Președintele României, dl. Klaus Iohannis, a aprobat Memorandumul cu tema "Aprobarea ieșirii României din Banca Internațională de Investiții (BII)", prin care s-au propus: ieșirea României din BII; transmiterea imediată a unei notificări în atenția Consiliului Guvernatorilor cu privire la intenția României de a se retrage din BII, în scopul inițierii discuțiilor privind modalitatea în care va avea loc retragerea României din BII; demararea procedurilor interne necesare pentru denunțarea Acordului interguvernamental privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții, semnat la Moscova la 10 iulie 1970, și respectiv coordonarea cu Cehia, Slovacia și Bulgaria în scopul asigurării unei ieșiri simultane din BII și al stabilirii unor modalități similare de ieșire, care să asigure o protecție corespunzătoare a intereselor acestor state.

BII a fost înființată și funcționează ca organizație internațională în baza Acordului interguvernamental privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții, semnat la Moscova la 10 iulie 1970 (a intrat în vigoare la 5 februarie 1971 și a fost înregistrat la Secretariatul Organizației Națiunilor Unite la 1 decembrie 1971), împreună cu Statutul Băncii (care face parte integrantă din Acord). România a aderat în anul 1971 (Decretul Consiliului de Stat nr. 24/1971).

Statele membre ale BII sunt: Republica Bulgaria, Republica Cuba, Republica Cehă, Ungaria, Mongolia, România, Federația Rusă, Republica Slovacă și Republica Socialistă Vietnam. Sediul central al băncii se află la Budapesta, Ungaria. Cea mai recentă modificare a Acordului a fost făcută în anul 2014, România ratificând-o prin Legea nr. 244 din 29 noiembrie 2016 (Lege pentru ratificarea Protocolului de modificare a Acordului privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții și a Statutului acesteia, semnate la Moscova la 10 iulie 1970, deschis spre semnare la 8 mai 2014 la Havana și semnat de România la 1 iulie 2015 la Moscova).

Statele membre, prin reprezentanții desemnați în Consiliul Guvernatorilor, au aprobat în unanimitate mutarea sediului din Moscova (Federația Rusă) la Budapesta (Ungaria) prin decizia III din Protocolul 1/110 al reuniunii Consiliului Guvernatorilor Băncii Internaționale de Investiții din data de 4 decembrie 2018, de la Havana, Cuba. Până la acest moment, din considerente politice, România nu a ratificat acest protocol.

Funcția de depozitar al Protocolului și al Acordului actualizat este îndeplinită de către Ministerul Afacerilor Externe al Federației Ruse.

Capitalul subscris total al BII este de 2 mld. EUR, din care capitalul subscris vărsat este de 426,2 mil. EUR. Capitalul subscris vărsat de România este de 26,10 mil. EUR, iar capitalul subscris nevărsat este de 50,59 mil. EUR.

1.2 Aspecte de ordin juridic

Actul normativ a fost inițiat în conformitate cu dispozițiile art.34 din Legea nr.590/2003 privind tratatele.

Art. 8 din Statutul BII dispune: " Fiecare membru al Băncii poate renunța la calitatea de membru prin trimiterea unei notificări către Consiliul Governorilor (denumit în continuare „Membru în Situație de Retragere”) cu cel puțin șase luni înainte de data preconizată a ieșirii. Banca și Membrul în Situație de Retragere trebuie să pună de acord într-o manieră corectă și echitabilă modalitatea de calcul a obligațiilor reciproce aferente încetării statutului de membru și reglementarea respectivelor obligații. Consiliul Governorilor aprobă modalitatea de ieșire a unui membru din Bancă, precum și mecanismul de calculare a pretențiilor reciproce existente între Bancă și un Membru în Situație de Retragere."

Art. 18 din Acord prevede că: " Fiecare membru poate renunța la calitatea de membru al Băncii și la participarea la prezentul Acord conform modalității stabilite prin Statutul Băncii. Încetarea calității de membru al Băncii nu exonerează acel membru de obligațiile acestuia față de Bancă, până la îndeplinirea integrală a acestora. Referitor la ieșirea unui membru din Bancă, Consiliul Governorilor va notifica în mod oficial Depozitarul prezentului Acord.

Acordul își încetează valabilitatea dacă cel puțin 2/3 dintre membrii declară ca renunță la participarea în Bancă și denunță Acordul în conformitate cu conținutul prezentului Articol. În acest caz, activitatea Băncii va înceta la termenele și conform procedurii stabilite de Consiliul Governorilor."

1.3 Aspecte de ordin financiar

Art. 8 din Acord conține următoarele dispoziții: "Un Membru în Situație de Retragere continuă să poarte răspunderea pentru obligațiile directe față de Bancă, apărute până la data la care încetează calitatea de membru (inclusiv). Un Membru în Situație de Retragere continuă să răspundă pentru datoriile condiționate față de Bancă atât timp cât orice parte a împrumuturilor, investițiilor de capital sau garanțiilor încheiate înainte de încetarea calității de membru rămâne nereglementată; totodată, membrul respectiv nu va răspunde și pentru împrumuturi și garanții acordate de către Bancă ulterior încetării calității de membru și nu mai participă la veniturile și cheltuielile Băncii.

La reglementarea relațiilor în cauză se are în vedere cota Membrului în Situație de Retragere în capitalul social vărsat al Băncii.

Cota Membrului în Situație de Retragere în capitalul social declarat al Băncii majorează partea nedistribuită din capitalul social declarat al Băncii. Prin decizia Consiliului Governorilor Băncii, cota corespunzătoare Membrului în Situație de Retragere poate fi distribuită parțial sau integral între membrii rămași și/sau membrii noi ai Băncii."

2. Schimbări preconizate

2.1 Aspecte de ordin juridic

Etape ulterioare aprobării prezentei legi:

1. Se denunță Acordul interguvernamental privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții, semnat la Moscova la 10 iulie 1970, în baza art. 18 din Acord.
2. Se va urmări coordonarea cu Cehia, Slovacia și Bulgaria, în funcție de stadiile de parcurgere a procedurilor legale interne ale acestora, în scopul asigurării unei ieșiri simultane din BII și stabilirii unor modalități similare de ieșire, care să asigure o protecție corespunzătoare a intereselor statelor membre care se retrag.

2.2 Aspecte de ordin financiar

Din corespondența oficială transmisă de Conducerea Executivă a BII, anunțul statelor membre UE privind intenția de retragere din acționariatul băncii a generat o serie de dificultăți legate de accesul BII la lichiditate, inclusiv prin blocarea conturilor de către Clearstream, aspect care poate conduce la insolvență.

Mai mult, la începutul lunii martie, Fitch a retrogradat ratingul BII la „BB-”, perspectivă negativă; la 30 martie 2022, S&P a retrogradat Banca la BBB+ (de la A-), cu perspectivă negativă; la 30 martie 2022, Moody`s a decis să nu mai presteze servicii de rating pentru BII (la începutul lunii martie 2022, Moody`s a retrogradat rating-ul BII cu 5 trepte, plasând Banca în categoria „BB”, risc de investiții, cu perspectivă negativă).

La începutul lunii martie 2022, Conducerea Executivă BII a transmis statelor membre BII o scrisoare prin care subliniază că este necesară efectuarea imediată a unor plăți scadente pentru a evita incapacitatea de plată. Necesarul de lichiditate la acel moment era de peste 125 mil. EUR.

Având în vedere cele de mai sus, este aproape imposibil de estimat impactul pe care situația actuală îl va avea asupra activelor și pasivelor Băncii. Considerăm că o înrăutățire a rating-urilor, dar și a situației de pe piețele financiare va influența negativ rezultatele reglementării obligațiilor reciproce dintre Bancă și România. Considerăm că un calcul exact al acestor obligații reciproce ar fi posibil doar printr-o evaluare exhaustivă atât a activelor, cât și a pasivelor Băncii, contractarea unui auditor extern, în vederea acestei evaluări, fiind o soluție care va aduce claritate în ceea ce privește estimarea valorii juste ce va reveni României pentru reglementarea obligațiilor reciproce. Cu toate acestea, orice decizie legată de reglementarea datoriilor unui stat membru va fi supusă aprobării Consiliului Guvernatorilor BII. În acest sens, o eventuală contractare a unui auditor extern ar ajuta toate statele membre în curs de retragere să obțină o imagine asupra stării de fapt a Băncii din perspectivă financiară.

Având în vedere evoluția situației la nivel politico-economic, precum și lipsa clarității asupra modalității concrete de evaluare a obligațiilor reciproce dintre părți, se propune ca eventualele cheltuieli ocazionate de retragerea din acționariatul BII, precum și cele privind asistența tehnică și juridică să fie asigurate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor, „Acțiuni generale”.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Portofoliul de titluri de valoare emise de BII pe piața românească este de aprox. 1,4 mld. RON (aprox. 273 mil. EUR), datorie emisă în moneda națională. Printre principalii investitori în activele BII se numără: NN Pensii, cel mai mare investitor; BCR Erste Asset Management, BRD Asset Management, Banca Transilvania, BRD Pensii, BCR Pensii, BT Asset Management etc. Având în vedere contextul geo-politic actual, coroborat cu scăderea rating-urilor BII de către agențiile de

rating, există posibilitatea afectării calității titlurilor emise de bancă pe piața românească. Impactul macro-economic nu poate fi estimat la acest moment.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

2. Impact asupra mediului de afaceri

Impactul asupra mediului de afaceri poate surveni din contagiunea legată de afectarea activelor deținute de fondurile de pensii, dar și de alți actori ai pieței.

3. Impact social

Având în vedere contextul geo-politic actual, coroborat cu scăderea rating-urilor BII de către agențiile de rating, există posibilitatea afectării calității titlurilor emise de bancă pe piața românească. Acest lucru poate avea implicații de ordin social, ținând cont de faptul că fondurile de pensii sunt cei mai mari investitori în obligațiuni emise de BII pe piața românească.

4. Impact asupra mediului

Nu este cazul

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung
(pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		2023	2024	2025	2026	
1	2022					
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: impozit pe profit impozit pe venit TVA b) bugete locale impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: cheltuieli de personal bunuri și servicii asistență socială b) bugete locale: cheltuieli de personal bunuri și servicii asistență socială c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal bunuri și servicii						

3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

Alte informații

Conform prevederilor documentelor statutare, la retragerea din acționariat, statului membru care se retrage i se scade din valoarea capitalului vărsat, și anume 26,10 mil. euro, valoarea obligațiilor față de Bancă. Având în vedere lipsa clarității la acest moment asupra modalității concrete de evaluare a obligațiilor reciproce dintre părți, dar și ținând cont de situația politico-economică, nu se poate defini impactul financiar. Se propune ca eventualele cheltuieli ocazionate de retragerea României din acționariatul BII, precum și cele privind asistența tehnică și juridică să fie asigurate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor, "Acțiuni generale", în limita sumelor alocate prin Legea bugetului anuală sau legile de rectificare cu această destinație.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare
Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.
Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente
Nu este cazul.

6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul proiect de lege a fost publicat, pentru consultare publică, pentru o perioadă de 10 zile, pe site-ul Ministerului Finanțelor, în data de, în conformitate cu dispozițiile legale privind transparența decizională.

A fost îndeplinită procedura transparenței decizionale în administrația publică reglementată în cuprinsul Legii nr. 52/2003.

Proiectul de lege a fost avizat de Comisia de Dialog Social în data de și de Consiliul Economic și Social în data de

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ - Proiectul de lege va fi supus avizării Consiliului Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social - Proiectul de lege va fi supus avizării Consiliului Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Prezentul proiect de lege a fost publicat, pentru consultare publică, pentru o perioadă de 10 zile, pe site-ul Ministerului Finanțelor, în data de, în conformitate cu dispozițiile legale privind transparența decizională.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Propunem coordonarea dintre Ministerul Finanțelor și Ministerul Afacerilor Externe și după caz, cu alte instituții competente în evaluarea și reglementarea obligațiilor reciproce dintre România și BICE.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru denunțarea Acordului interguvernamental privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții și a Statutului acesteia, semnate la Moscova la 10 iulie 1970, și a Protocolului de modificare a Acordului privind înființarea Băncii Internaționale de Investiții și a Statutului acesteia, semnate la 10 iulie 1970 la Moscova, deschis spre semnare la 8 mai 2014 la Havana și semnat de România la 1 iulie 2015 la Moscova.

MINISTRUL FINANTELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan AURESCU

AVIZĂM FAVORABIL

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU